

In deze eerste les geven we een eerste definitie van wat natuurfilosofie behelst. Hierbij geven we een overzicht van de hele cursus welke vijf bijeenkomsten omhelst. Vervolgens plaatsen we dit vakgebied naast de filosofie als α -wetenschap, de zgn. filosofie die vigeert in de Westerse cultuur en als zodanig gedoceerd wordt aan de universiteiten cq. hogescholen. Om de overeenkomsten en de verschillen nog beter te begrijpen, overlopen we, weliswaar globaal maar wel met de nodige pointes, de geschiedenis van de (natuur)filosofie. We gaan de breukpunten van de geschiedenis na en bespreken hierin de plaats van de natuurfilosofie.

Op welke manier wordt de leerstof kennismatig/inzichtelijk geëvalueerd?

1. Mondeling: presentatie van 15'	50% van de punten
2. Schriftelijk: 40 meerkeuze en 2 open vragen in 90'	50% van de punten

Noteer: hiermede beantwoordt deze examinering aan de BaMa-normen gesteld door de Europese afspraken vastgelegd in Bologna en Lissabon resp. 2003 en 2005

Ad. 1 Mondeling: presentatie

De cursus omvat vier hoofdstukken. Elke volgende bijeenkomst wordt telkens één hoofdstuk bestudeerd. De volgorde is deze van het cursusboek. Tijdens de eerste bijeenkomst wordt afgesproken wie wanneer een presentatie doet (verdeling van het aantal cursisten gedeeld door vier = het aantal cursisten dat per les presenteert). De cursist kiest een uitspraak uit het hoofdstuk dat in die bepaalde les besproken wordt.

Wat wordt verwacht van deze presentatie cq. hoe heeft deze bestudering plaats?

Elk hoofdstuk bevat vele uitspraken (meestal cursief gedrukt) van allerlei bekende persoonlijkheden die (in)direct verbonden zijn aan natuurfilosofie. Elke cursist kiest een uitspraak uit het door hem/haar gekozen hoofdstuk, bestudeert deze uitspraak en licht deze uitspraak toe tijdens haar/zijn presentatie.

Toelichting betekent:

1. Verklaren van de uitspraak
2. Uitspraak plaatsen in het kader van het betreffende hoofdstuk
3. Uitspraak plaatsen in het kader van de natuurfilosofie algemeen
4. Blijk geven van onderzoek van de uitspraak: boeken, literatuur, internet, enz.
5. Eigen invulling geven/interpretatie/nuancering/discussievragen
6. Ingaan op de vragen gesteld door medecursisten en docent

Na en tijdens de presentatie wordt nogmaals en onmiddellijk de stelling smal en breed en in het kader van de gehele cursus door de docent aangevuld.

Ad. 2 Schriftelijk: meerkeuze en open vragen

Het meerkeuze examen bestaat uit 38 juist/onjuist en 2 vierkeuze vragen gesteld. Zeker 35 vragen komen rechtstreeks uit het cursusboek. Nooit meer dan 5 vragen worden gerecupereerd vanuit de lesbijeenkomsten en hebben te maken met hetgeen rondom het cursusboek gedoceerd werd. Daarnaast worden er 2 open vragen gesteld. Zie hiervan twee voorbeelden hieronder. In les 5 worden als oefening en voorbeeld tien meerkeuzevragen en twee open vragen opgegeven.

Tijdens de lesbijeenkomsten wordt regelmatig geoefend in beide tentamenvormen door het aanbrenge van voorbeelden. De cursist geraakt hierdoor gewend aan de manier van examinering en er ontstaat geen onnodige vrees voor het maken van examens.

Bij het schriftelijk examen mag gebruik gemaakt worden van het cursusboek. Het is dus een open boek examen. De ervaring hiervan gebiedt te stellen dat er bij een open boek examen een addertje onder het gras ligt ... sommige cursisten menen dat een dergelijk examen makkelijker is. Niets is minder waar. Wie zo denkt wordt geconfronteerd met een vergiftigd geschenk! Niet alleen zit er een tijdslimiet onder dit examen (90') maar een cursist die de structuur (inhoudsopgave!) niet meester is en velerlei filosofische uitspraken niet bevat of kan plaatsen kan dat in die 90' niet bijbenen! Dus fop jezelf niet ...

LEERSTOFpunten:

- Geen behoefte aan complexiteit
- Voor iedereen begrijpbaar
- Bereiken *ware* geluksgevoel
- Seattle verre van natuurromantiek
- Weinig historische bronnen beschikbaar
- Relationistisch en monistisch
- Beleving vs. zoektocht
- Kosmisch gevoel vs. Menselijk gevoel; omslag???
- Huidige tijdsproblematiek ... breuk (onherstelbaar?) met de natuur nog nooit zo groots. Waarom?
- Wat wil natuurfilosofie?
- Achttal principes:
 1. Totaliteit
 2. Geheel
 3. Relationeel – monistisch
 4. Totale werkelijkheid
 5. Kosmisch gevoel
 6. Terug naar natuur
 7. Individu én maatschappij
 8. Cultuur én natuur
- Antropocentrisch?
- Eigenzinnig?
- Belang Rousseau en plaats van Marxisme;

- mei'68: nieuwe filosofische school: belang?
- Filosofie loopt vooruit ... ook kunst!
- Verschil denken mens en dier; taalgebruik;
- Specialisaties filosofie: ecofilosofie
- China: Confucianisme (het mandaat), Taoïsme (de weg) en Boeddhisme (lijden vermijden)
- Hoeveel wijsheid kennen we nog?
- Seattle: dag en nacht kunnen niet samengaan; metafoor dag en nacht!
- Wat is dé waarheid? Hoe werd deze waarheid steeds gerecupereerd?
-
-
-

Begrippen die vallen onder de VIER elementen:

WATER	VUUR	LUCHT	AARDE	thema
Romaans innerlijk ingekeerdheid	Gotiek beziel zelfvertrouwen	Renaissance mens centraal volmaakte verhoud.	Individu direct/tastbaar helder/nuchter	
	psyche esoterisch geestelijk		soma exoterisch materieel	
winter nacht gevoel 1	zomer dag geestelijk 4	lente ochtend ♂ 3	herfst avond ♀ 2	p.36
emotionele beleving	spirituele kosmisch	mentale mentaal	sensuele fysisch	geest bewust.vorm.
4 gevoel 3 intuïtief	8 spiritueel 7 transcendentiaal	6 creativiteit 5 intellectueel	1 biologisch 2 instinct	
gevoeligheid 4	liefde 2 knuffelend	vrijheid 1	zekerheid levenswrde 3 op afstand houden	levensfasen
MIDDELEEUWS gedachtegoed: geen leerstof! eerder illustratief				
Griffioen	leeuw	arend	centaur	dieren
Marcus	Johannes	Lucas	Mattheus	
Petrus	Markus	Johannes	Paulus	
Abraham	genesis	Mozes	X-us	
aartsvaderen	zondvloed	profeten	Nieuw Testament	
Geon	Pison	Tigris	Eufraat	
wit	geel	rood	zwart	kleuren

groen	rood	blauw	geel	typologie
W	O	Z	N	winden
N	Z	O	W	typologie
ouderdom	jeugd	kind	volwassen	
hoogbejaard	volwassen	jeugd	bejaard	cursus nat.filo.
testikels	hart	lever	brein	
slijm	gele gal	bloed	zwarte gal	
flegmatisch	cholerisch	sanguinisch	melancholiek	temp.
vochtig	droog	warm	koud	
koud	warm	vochtig	droog	cursus nat.filo.
capricorn	ca kreeft	aries	libra	
waterman	leeuw	stier	schorpioen	dierenriem
vis	maagd	2-ling	boogschutter	
maan	zon		saturnus	planeten
smaak	gehoor/zien	reuk	tastzin	
matigheid	inzicht	moed/kracht	rechtvaardigheid	deugd
gerezen	verrezen	geofferd	geboren	

ERRATA:

Blz.	fout	juist
↓	↓	↓
15	5 ^e laatste zin	zie tekst
		niet gerealiseerd geworden